

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofvrti ad Moenvm, 1665

XLII. De Deformitate.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

gerendis & tractandis, majora amplectuntur, quam comprehendere valeant; plura movent, quam componere rursus sciunt: ad fines advolant gradibus & mediis non Pene pensitatis; præcepta quædam absurde, persequuntur; in quæ casu inciderunt: extrema remedia à principio usque tentant: denique quod terrores conduplicat, errores agnoscere, aut revocare, detrectant, similes equis male domitis, qui nec se sistere, nec vertere, volunt. Senes plus fati obijciunt, in consultationibus nimium morantur: pericula, plusquam expedit, reformidant, pœnitentia præpropere vacillant; atque negotia raro admodum ad periodum justam deducunt: fati putantes, mediocritate quadam successus frui. Bonum certe fuerit, in negotiis mixturam adhibere, & Senum & Juvenum: Illud enim in præsens utile erit, ut virtutes utriusque ætatis, defectus earum corrigant: Utile etiam futuro, ut Juvenes perdiscant, dum Senes moderentur: Postremo accidentia externa melius compscit, quia Senes auctoritate, Juvenes gratia & popularitate, possent. At in Moralibus Juventus fortasse primas tenebit, ut Senectus in Politicis. Ex Rabbis quispiam, super Textum illum: *Juvenes vestri videbunt visiones, & Senes vestri somnabunt somnia*: sic infert; Quod Juvenes propiore ad se aditu Deus dignatur, quam Senes: Quia Visio revelatio clarior & manifestior est, quam Somnium. Et sane, quanto quis magis de Mundo bibit, tanto plus toxico ejus inficitur: Tum Senectus, potius in facultatibus intellectus, quam in virtutibus voluntatis & affectuum, proficit. Sunt qui in Juventute admodum præcoces sunt, sed currentibus annis cito marcescunt, & deveniunt evanidi. Tales sunt: Primo qui ingenia nacti sunt fragilia, quorum acies facile retunditur: qualis fuit *Hermogenes Rhetor*, cujus Libri subtilissimi sunt, verum ipse paulo post stupidus evasit. Secundum genus eorum, quibus naturales quædam facultates in sunt, quæ magis Juventutem decent, quam Senectutem: qualis est Oratio fluens, & luxuriosa: quæ in Juvene laudatur; in Senes non item. Ita *Cicero* loquitur de *Hortensio*: *Idem manebat, neque idem decebat*: Tertium eorum, qui sub initiis nimium efferuntur, & magnanimitate præditi sunt, supra quam ætas provecior ferre valeat: qualis fuit *Scipio Africanus*, de quo *Livius* ita prædicat: *Ultima primis cedebant*.

XLI.

DE PULCHRITUDINE.

Virtus, instar Gemmæ pretiosæ, optima est, sine ornamentis inserta. Atque profecto eadem præstat, in corpore decore, licet non delicato: quodque aspectus dignitatem potius præ se ferat, quam pulchritudinem. Neque fere reperies, eximie formosos virtutibus pollere: ac si Natura in hoc magis incubuisset, ut non turpiter erraret, quam ut aliquid excellens produceret. Itaque conversationibus apti sunt, at excelsos spiritus non gerunt: Et urbanitati potius student, quam virtuti. Sed hoc in omnibus non tenet. Siquidem *Augustus Cesar*, *Titus Vespasianus*, *Philippus Pulcher Rex Gallus*, *Edouardus Quartus Rex Anglia*, *Alcibiades Atheniensis*, *If-*

mael Persa, viri profusus magni fuerunt, & nihilominus *perpulchri*.

In Pulchritudine præfertur venustas colori: & decorus ac graciosus oris & corporis motus ipsi venustati. Ea præcipua Pulchritudinis portio, quam pictura representare non potest: Imo nec effigies ipsa viva, primo aspectu. Non reperitur Pulchritudo aliqua excellens, cui non insit aliquid minus conforme in compagine. Haud facile quis dixerit, utrum *Apelles*, aut *Albervus Duvenerus* nugator major fuerit: quorum alter hominem secundum proportionem Geometricas effingere voluit; alter, ex compluribus faciebus, optimas quasque partes desumendo, unam fatagebat depingere excellentem. Tales (credo) effigies vix ulli placebunt, præterquam Pictori ipsi. Non quin existimem, elegantiorē faciem depingi à Pictore posse, quam unquam in vivis fuit: sed hoc ei contingere oportet ex felicitate quadam, & casu, (veluti *Musici* sui cantus) non autem ex regulis artis. Videre est facies nonnullas, quarum partes singula examini si subjiciantur, vix unam reperies quam separatim probes; quæ tamen in consortio satis placent. Quod si verum sit, Pulchritudinem præcipuam sitam esse in motu decore; mirum sane non est, si proveciores ætate aliquando videantur junioribus amabiliores: Secundum illud *Euripidis*: *Pulchrum autumnius pulcher*. Etenim fieri non potest, ut Juvenis per omnia decus tueatur, nisi forte Juventutem ipsam ad supplementum decoris assumas. Pulchritudo, est instar fructus horarii, qui facile corrumpitur; nec diu durat: atque sæpe Juventutem inducit dissolutam, senectutem autem sero pœnitentem: ac tamen si bene collocetur, virtutes splendens facit, vitia erubescere.

XLII.

DE DEFORMITATE.

Deformes Naturam fere ulciscuntur: Sicut enim natura minus illis propitia fuit, ita & illi Natura vicissim adversi: cum sine plerique ipsorum (ut loquitur *Scriptura*) sine affectione naturali. Est proculdubio consensus inter animam & corpus: atque Natura, ubi peccat in uno, periclitatur in altero. Sed quia in fabrica animæ conceditur homini electio, in fabrica corporis imponitur necessitas: alia inclinationis naturalis obscurantur nonnunquam à Sole virtutis & disciplina. Consentaneum itaque fuerit, de *Deformitate* dicere: non ut signo, quod quandoque fallit: sed ut causa, quæ perraro effectu destituitur. Quicumque in persona sua aliquid habet, quod contemptum inducit, perpetuum habet in se stimulum, quo à contemptu se vindicet: Itaque *Deformes* semper audacissimi: in principio, veluti in defensione sua, utpote qui contemptui exponuntur: sed processu temporis, ex habitu acquisito. Iterum *Deformitas* indultriam acuit: ejus generis indultriam, ut aliorum defectus & infirmitates sedulo rimentur, unde habeant quod rependant. Præterea, in potentioribus, suspiciones & zelotypiam, versus eos, extinguit: veluti homines quos tuto dispicere liceat: competitorum autem & amulos consopit: utpote nihil suspicantes de promotione eorum ad honores, donec ipsos in possessione hono-